

dcum.

Dansk Center for Undervisningsmiljø
Danish Centre of Educational Environment
Blommevej 40 · DK - 8930 Randers NØ
dcum@dcum.dk · +45 722 654 00
www.dcum.dk

Årsrapport 2012

Vedrørende finanslovskonto § 20.89.15

DCUM er et uafhængigt statsligt center, der skal medvirke til at sikre og udvikle et godt undervisningsmiljø på uddannelsessteder og et godt børnemiljø i dagtilbud

Indholdsfortegnelse

1. Beretning	3
1.1 Præsentation af virksomheden	3
1.2 Årets faglige resultater	4
1.3 Årets økonomiske resultat	4
Tabel 1: Økonomiske hoved- og nøgletal	5
1.4 Opgaver og ressourcer	6
1.4.1 Opgaver og ressourcer: Skematisk oversigt	6
Tabel 2. Sammenfatning af økonomi for virksomhedens opgaver	6
1.4.2 Redegørelse for reservation	6
Tabel 3. Reservationer, hovedkonto 20.89.15	6
1.5 Forventningerne til kommende år	7
2. Målrapportering	8
2.1 Målrapportering 1 del: Skematisk oversigt	8
Tabel 4: Årets resultatopfyldelse	8
2.2 Målrapportering 2. del: Uddybende analyser og vurderinger	11
3. Regnskab	13
3.1 Anvendt regnskabspraksis	13
3.2 Resultatopgørelse	13
Tabel 5. Resultatopgørelse for DCUM	13
Tabel 6: Resultatdisponering (1.000 kr.)	14
3.3 Balancen	14
Tabel 7: Balance for DCUM	14
3.4 Egenkapitalforklaring	15
Tabel 8. Egenkapitalforklaring	15
3.5 Opfølgning på likviditetsordningen hen over året	16
3.5.1 Opfølgning på låneramme	16
Tabel 9: Udnyttelse låneramme	16
3.6 Opfølgning på lønsumsloft	16
Tabel 10: Opfølgning på lønsumsloft	16
3.7 Bevillingsregnskabet	16
Tabel 11: Bevillingsregnskab (§20.89.15)	16
4. Påtegning	17
Årsrapporten omfatter:	17
Påtegning	17
5. Bilag til regnskabet	18
5.1 Noter til balancen	18
Note 1: Immaterielle anlægsaktiver (i 1.000 kr.)	18
Note 2: Materielle anlægsaktiver (i 1.000 kr.)	18
5.2 Indtægtsdækket virksomhed	18
Akkumuleret resultat for indtægtsdækket virksomhed (i 1.000 kr.)	18
5.3 Tilskudsfinansierede aktiviteter	19
Tilskudsfinansierede aktiviteter (i 1.000 kr.)	19

1. Beretning

1.1 Præsentation af virksomheden

Undervisningsmiljøloven giver alle elever, studerende og andre deltagere i offentlig og privat undervisning ret til et godt undervisningsmiljø. På samme måde giver Dagtilbudsloven alle børn i dagtilbud ret til et godt børnemiljø. Et godt miljø er for såvel uddannelsessteder som dagtilbud kendetegnet ved at være sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt og ved at fremme sundhed, trivsel, udvikling og læring.

Dansk Center for Undervisningsmiljø, DCUM, er en del af Ministeriet for Børn og Undervisning. DCUM er et uafhængigt, statsligt center, der arbejder for at sikre et godt undervisningsmiljø på alle uddannelsessteder og et godt børnemiljø i alle dagtilbud.

DCUM blev etableret i april 2002 på baggrund af Undervisningsmiljøloven fra 2001. Med Børnemiljøloven i 2006 fik DCUM udvidet sit kompetenceområde til også at omfatte børnemiljø. Børnemiljølovens krav og bestemmelser blev i 2007 indskrevet i Dagtilbudsloven.

Målgruppen for DCUM's aktiviteter er børn i dagtilbud, elever, studerende, forældre, myndigheder samt ansatte i dagtilbud og på uddannelsessteder. DCUM prioriterer i sin opgaveløsning samarbejde og dialog med målgrupperne.

Mission

DCUM skal medvirke til at udvikle og sikre et godt undervisningsmiljø på alle uddannelsessteder og et godt børnemiljø i alle dagtilbud.

Vision

DCUM vil være den bedst kendte og kvalificerede aktør på både undervisningsmiljøområdet og børnemiljøområdet.

DCUM skal være det oplagte sted at henvende sig for hjælp til en optimering af undervisningsmiljøet og børnemiljøet i Danmark.

DCUM vil formidle dybdegående, handlingsorienteret viden suppleret af praktikererfaringer. DCUM vil tilbyde værktøjer og metoder, der kan kvalificere dagtilbuddenes og uddannelsesstedernes indsats for at fremme et godt miljø for deres primære målgrupper (børn, elever og studerende), og som understøtter uddannelsesstedernes arbejde med de lovpligtige undervisningsmiljøvurderinger.

DCUM vil arbejde for, at begreberne "Et godt undervisningsmiljø" og "Et godt børnemiljø" har en tydelig værdi og et reelt og inspirerende indhold.

Opgaver

For at understøtte missionen og angive konkrete veje til opfyldelse af visionen har DCUM udarbejdet fire styringsmål, der samlet set repræsenterer DCUM's opgaver ud fra de lovfæstede krav for centrets virke:

1. Centret vil yde rådgivning og vejledning om børnemiljø og undervisningsmiljø af en kvalitet, så centret altid er det oplagte sted at henvende sig for hjælp til en optimering af børnemiljø i dagtilbud og undervisningsmiljø på uddannelsessteder.
2. Centret skal opbygge og formidle dybdegående, handlingsorienteret viden om regler og praksis af betydning for et godt børnemiljø i dagtilbud og et godt undervisningsmiljø på uddannelsessteder.
3. Centret vil understøtte arbejdet med undervisningsmiljøet og den lovpligtige undervisningsmiljøvurdering på uddannelsessteder og med børnemiljøet i dagtilbud ved at tilbyde værktøjer og metoder, der kan kvalificere deres indsats for at fremme et godt miljø for deres primære målgrupper (børn, elever og studerende).
4. Centret vil være et forum for dialog om og udvikling af et godt undervisningsmiljø og et godt børnemiljø i Danmark. Centret vil til det formål anvende netværk som strategisk værktøj samt yde en målrettet, relevant og fagligt kvalificeret kommunikationsindsats i forhold til brugere, samarbejdspartner og presse.

Den konkrete udmøntning af ovenstående mål afspejler en prioritering af aktiviteter og indsatsområder i forhold til centrets forskellige målgrupper. Opfyldelse og vægtning af de fire styringsmål for centrets virke skal - for at give et fyldestgørende og dækkende billede - derfor ses over en årrække. For yderligere konkretisering henvises til DCUM's årlige resultatkontrakt med Ministeriet for Børn og Undervisning.

Hovedkonto

208915

Dansk Center for Undervisningsmiljø

Driftsbevilling

1.2 Årets faglige resultater

Bemærkninger til årets faglige resultater

1. Formål
2. Forventning

Ad Mål 1

1. De to resultatkrav, der er under mål 1, er delvist opfyldte, idet www.dcum.dk og www.sammenmodmobning.dk fik tildelt fire netkroner og blev nomineret som nummer to i kategorien portaler. Resultatkravet har sigtet mod at formidle den indsamlede viden om regler og praksis af betydning for et godt undervisningsmiljø og børnemiljø.
2. Resultatkravet omhandler centerets basale ydelser til brugerne.

Ad Mål 2

1. To resultatkrav af to er helt opfyldt. Resultatkravene har understøttet indsamlingen af viden og data om børnemiljø og undervisningsmiljø. Den systematiserede viden er formidlet til brugerne.
2. Resultatkravene opfylder basale behov for kvalitativ og kvantitativ viden om undervisningsmiljø og børnemiljø.

Ad Mål 3

1. To af tre resultatkrav er helt opfyldt, og et er delvist opfyldt. DCUM yder rådgivning og vejledning i arbejdet med børnemiljø og undervisningsmiljø og stiller derfor en række redskaber til rådighed.
2. Målet opfylder basale krav og forventninger til centerets ydelser.

Ad Mål 4

1. Begge resultatkrav er helt opfyldt. Målet omfatter vigtige krav til DCUM om at indsamle og videreformidle viden, der kan være relevant for andre brugere.
2. Målet giver DCUM mulighed for at påvirke interessen for og viden om undervisningsmiljø og børnemiljø.

1.3 Årets økonomiske resultat

Tabel 1: Økonomiske hoved- og nøgletal

Hovedtal			
(1.000 kr. i årets priser)	2010	2011	2012
Resultatopgørelse			
Ordinære driftsindtægter	-8.352	-7.878	-8.243
- Heraf indtægtsført bevilling	-8.300	-7.805	-8.095
- Heraf eksterne indtægter	-52	-73	-148
Ordinære driftsomkostninger	8.367	7.855	8.401
- Heraf løn	4.508	4.153	3.957
- Heraf afskrivninger	116	117	108
- Heraf øvrige omkostninger	3.743	3.586	4.336
Resultat af ordinær drift	15	-23	158
Resultat før finansielle poster	11	-26	152
Årets resultat	27	-2	169
Balance			
Anlægsaktiver	589	473	457
Omsætningsaktiver	611	719	721
Samlet egenkapital	-501	-503	-334
Langfristet gæld	-502	-386	-273
Kortfristet gæld	-1.504	-1.603	-1.351
Lånerammen	-1.000	-1.000	-1.000
Træk på lånerammen	-502	-386	-341
Finansielle nøgletal			
Udnyttelsesgrad af lånerammen i pct.	50,2	38,6	34,1
Negativ udsvingsrate.	3,3	3,3	1,9
Overskudsgrad i pct.	-0,3	0,0	-2,1
Bevillingsandel i pct.	99,4	99,1	98,2
Personaleoplysninger			
Antal årsværk	9,8	9,3	8,6
Årsværkspris i 1.000 kr.	461	446	460
Lønomsætningsandel i pct.	54,00	52,70	48,00
Lønsumsloft i 1.000 kr.	4.600	4.600	4.400
Lønforbrug i 1.000 kr.	4.508	4.153	3.956

Årets resultat viser et underskud på 169.461,48 kr. Dette er tilfredsstillende, idet resultatet afspejler de forventninger, der var forudsat i det af bestyrelses godkendte budget.

Udnyttelsesgraden af lånerammen er faldet igen i 2012, idet der ikke er lavet større investeringer i materielle anlægsaktiver.

Den negative udsvingsrate ligger et godt stykke fra den negative udsvingsgrænse. At overskudsgraden i periode 2010-2012 er nul eller tæt på nul viser, at DCUM udnytter bevillingen. Bevillingsandelen ligger i 2011 på 98,2 %. Indtægter fra salg af materialer er steget i 2012, men er fortsat på et lavt niveau, måske som følge af, at alle materialer kan downloades gratis fra DCUM's hjemmeside.

Lønomsætningsandelen, lønforbruget og årsværksprisen 2010-2012 har haft et meget lille udsving.

1.4 Opgaver og ressourcer

1.4.1 Opgaver og ressourcer: Skematisk oversigt

Tabel 2. Sammenfatning af økonomi for virksomhedens opgaver

Opgaver (beløb i 1000 kr.)	Indtægtsført Bevilling	Øvrige indtægter	Omkostninger	Andel af årets un- derskud
O: Hjælpefunktioner samt generel ledelse og administration	2.083	40	2.166	-43
1: Centret understøtter en kvali- ficeret, brugerinddragende og helhedsorienteret indsats i ar- bejdet med undervisningsmil- jøvurderingen på uddannel- sessteder og med børnemiljø- vurderinger i dagtilbud	1.224	23	1.273	-26
2: Centret samler, systematiserer og formidler viden om regler og praksis af betydning for et godt undervisningsmiljø og et godt børnemiljø	2.139	41	2.224	-45
3: Centret yder rådgivning og vej- ledning i spørgsmål, der ved- rører undervisningsmiljø og børnemiljø	2.151	41	2.237	-45
Mål 4: Centret er forum for dialog om og udvikling af et godt under- visningsmiljø og et godt bør- nemiljø i Danmark	498	9	518	-10
I alt	8.095	154	8.418	-169

Omkostningerne til de enkelte mål er fordelt ud fra et skøn af årsværksforbrug på det enkelte mål. Der er en passende balance mellem ressourceforbruget og vægtningen af DCUM's mål (opgaver). Der er foretaget afrunding.

1.4.2 Redegørelse for reservation

Tabel 3. Reservationer, hovedkonto 20.89.15

Opgave (beløb i kr.)	Reserveret år	Reservation primo	Forbrug i året	Reservation ultimo	Afslutning
REBUS - afsat 1 mio. kr. årligt i årene 2010-2012, manglende for- brug i 2010-2011, som skal br- ges ifm. afslutning af projektet i 2012 (Mål 2.10 i Resultatkrav)	2011	195.141,52	195.141,52	0	2012

1.5 Forventningerne til kommende år

I perioden 2013-2015 vil DCUM:

- besvare henvendelser fra centrets brugere og yde rådgivning om spørgsmål, der vedrører undervisningsmiljø, undervisningsmiljøvurderinger, børnemiljø og sammentænkningen med pædagogiske læreplaner
- understøtte UMV-processen og arbejdet med børnemiljø bl.a. gennem nyudvikling og kvalificering af procesværktøjer
- fortsat prioritere udvikling og opdatering af www.dcum.dk, som den centrale formidlingskanal på områderne undervisningsmiljø og børnemiljø. Samtidig opdatere hjemmesiderne www.sammenmodmobning.dk og www.samarbejdefortrivsel.dk, der fungerer som kommunikationsplatform for de to områders nationale samarbejder med betydende parter
- løbende og i relevante sammenhænge offentliggøre resultater fra DCUM's elektroniske spørgeskema-systemer Termometeret og Børnemiljøtermometeret
- iværksætte kvantitative og kvalitative undersøgelser af faktorer af væsentlig betydning for undervisningsmiljøet og børnemiljøet i Danmark med henblik på at dokumentere de faktiske forhold samt afdække behov for nye tiltag
- løbende kvalificere og justere centrets publikationer
- udgive DCUM-vejledninger til undervisningsmiljøområdet, der oplyser om eventuelle undervisningsmiljøkrav fastsat af andre myndigheder suppleret af gode råd og vejledning baseret på DCUM's erfaring og viden
- udvikle og formidle metoder til særlige indsatser for at fremme det psykiske, det fysiske og æstetiske undervisnings- og børnemiljø
- inspirere og motivere til vidensdeling om tiltag og processer til udvikling af gode undervisningsmiljøer og børnemiljøer bl.a. gennem formidling af gode eksempler
- afholde og deltage i konferencer, netværksmøder, følge- og baggrundsgrupper og seminarer om temaer med relevans for DCUM's genstandsfelter.

2. Målrapportering

2.1 Målrapportering 1. del: Skematisk oversigt

Målopfylde: DCUM har i 2012 seks resultatkrav, der er helt opfyldte og tre resultatkrav, der er delvist opfyldte. Forklaringen på de delvist opfyldte resultatkrav er blandt andet, at projekter ændrer sig undervejs ligesom eksterne krav også gør det. Det kan derfor være vanskeligt at forudsige det endelige tidsforbrug, når der også skal fastholdes en høj kvalitet i slutproduktet.

Tabel 4: Årets resultatopfyldelse

Mål	Resultatkrav	Opnåede resultater	Grad af Målopfylde
Mål 1: Centret vil yde rådgivning og vejledning om børnemiljø og undervisningsmiljø af en kvalitet, så centret altid er det oplagte sted at henvende sig for hjælp til en optimering af børnemiljø i dagtilbud og undervisningsmiljø på uddannelsessteder			
1.1	www.dcum.dk får fem netkroner og bliver nomineret i kategorien portaler i Digitaliseringsstyrelsens årlige måling af kvaliteten af den offentlige, digitale betjening af borgere og virksomheder, Bedst på Nettet.	www.dcum.dk opnåede fire netkroner ved Bedst på Nettet og blev nomineret som nummer to i kategorien portaler.	Delvist opfyldt
1.2	www.sammenmodmobning.dk får fem netkroner og bliver nomineret i kategorien portaler i Digitaliseringsstyrelsens årlige måling af kvaliteten af den offentlige digitale betjening af borgere og virksomheder, Bedst på Nettet.	www.sammenmodmobning.dk var på bedømmelsestidspunktet blevet integreret som en del af www.dcum.dk , og indgik dermed i den samlede vurdering.	Delvist opfyldt

Mål	Resultatkrav	Opnåede resultater	Grad af målopfylde
Mål 2: Centret skal opbygge og formidle dybdegående, handlingsorienteret viden om regler og praksis af betydning for et godt børnemiljø i dagtilbud og et godt undervisningsmiljø på uddannelsessteder			
2.1	DCUM indgår som dansk partner i 2010, 2011 og 2012 i det EU-støttede projekt REBUS. DCUM driver i den forbindelse 4 pilotprojekter i hhv. 2 børnehaver og på 2 skoler og er desuden projektets kommunikationsansvarlige part.	Projektet er afsluttet, og der er udgivet en guideline.	Helt opfyldt
2.2	DCUM indgår i 2012, 2013 og 2014 i projekt: Støj, Akustik og elevernes Undervisningsmiljø. Projektet gennemføres i samarbejde med NFA og med faglig sparring fra henholdsvis AU og SDU. Projektet sætter fokus på lyd miljøets betydning for et godt undervisningsmiljø i folkeskolen. (SKOLESTØJ 2)	Spørgeskemaundersøgelserne samt observations- og interviewundersøgelserne er gennemført. DCUM's del af delrapporten er afsluttet.	Helt opfyldt

Mål	Resultatkrav	Opnåede resultater	Grad af målopfyldelse
Mål 3 Centret vil understøtte arbejdet med undervisningsmiljøet og den lovpligtige undervisningsmiljøvurdering på uddannelsessteder og med børnemiljøet i dagtilbud ved at tilbyde værktøjer og metoder, der kan kvalificere deres indsats for at fremme et godt miljø for deres primære målgrupper (børn, elever og studerende)			
3.1	I projektet "God proces - børnemiljø" kvalificerer DCUM eksisterende værktøjer og udvikler nye til arbejdet med børnemiljøet, hvor der i høj grad tages højde for processen i arbejdet med børnemiljøet samt gældende lovkrav.	Der er udviklet følgende to værktøjer til på forskellig vis at fremme arbejdet med børnemiljøet: - Procesværktøj om trivsel - Lokal trivselsklæring Revideringen af Børnemiljøtermometeret er igangsat.	Helt opfyldt
3.2	I projekt "Børnemiljø i trivlens tegn" udarbejdes en metodehåndbog omkring social trivsel til dagtilbudsområdet. Nationalt samarbejde for trivsel blandt børn i dagtilbud. Projektet har elementer, der opfylder dele af mål 2 og 4, men da metodehåndbogen udgør en stor del af projektet, placeres det samlet under mål 3.	Metodehåndbogen er udgivet og nationalt samarbejde for trivsel blandt børn i dagtilbud er etableret. For nærmere uddybning se 2.2 Målråportering 2. Del.	Helt opfyldt
3.3	Projekt God UVM-proces vil revidere, forbedre og videreudvikle DCUM's værktøjer til UVM-processen med det formål at stille målgruppe-rettede og brugervenlige værktøjer og procesmaterialer til rådighed for skoler og uddannelsessteder. Når projektet afsluttes ultimo 2013 skal brugerne opleve at få et samlet overblik over UVM-processen samt et godt afsæt for en god UVM-proces. I 2012 vil DCUM evaluere Termometeret og øvrige UVM-værktøjer i et kvalitativt design, der involverer repræsentanter for grundskolen, for ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser.	Metoder og værktøjer til UVM-processen har i 2012 koncentreret sig om grundskoleområdet. Arbejdet med revideringen af det elektroniske værktøj Termometeret til grundskolen er færdiggjort. Arbejdet med øvrige værktøjer til UVM-processen på grundskoleområdet fortsætter i 2013.	Delvist opfyldt

Mål	Resultatkrav	Opnåede resultater	Grad af målopfyldelse
Mål 4: Centret er forum for dialog om og udvikling af et godt undervisningsmiljø og et godt børnemiljø i Danmark. Centret vil til det formål anvende netværk som strategisk værktøj samt yde en målrettet, relevant og faglig kvalificeret kommunikationsindsats i forhold til brugere, samarbejdsparter og presse			
4.1	Konference om undervisningsmiljø og børnemiljø i regi af REBUS-projektet. Fokus vil være på inddragelse af børn i daginstitutioner og elever i grundskolen, når emnet er udvikling af de fysiske rammer for målgrupperne.	Konferencen er afholdt med 80 deltagere og alle tilbagemeldinger har været positive.	Helt opfyldt
4.2	Med udgangspunkt i undervisningsmiljøprisen formidler DCUM viden om et godt undervisningsmiljø i praksis.	Ministeren har uddelt prisen og tiltagene er beskrevet på www.dcum.dk .	Helt opfyldt

2.2 Målrapportering 2. del: Uddybende analyser og vurderinger

1. Punkt 2.1: REBUS
2. Punkt 3.2: Projekt "Børnemiljø i trivslens tegn"

1. 2.1 REBUS rejsen til et bedre børne- og skolemiljø

REBUS er baseret på 12 pilotprojekter i Danmark, Norge og Sverige. De danske deltagere er Trekronerskolen og børnehaven Solstrålen i Fjerritslev, Vadum Skole og Børnehaven Kernehuset i Vadum. De har arbejdet med forskellige tiltag: legeskib på legepladsen, æblelund med hængekøjer samt vandbane på legepladsen. Der har været stor forskel på, hvordan processen med inddragelse af børn og unge har forløbet, og også resultaterne på de forskellige institutioner er blevet meget forskellige. Det kan man læse meget mere om i guidelinen, der er udgivet som afslutning på projektet.

I løbet af de tre år projektet har varet, har DCUM gjort sig gode og lærerige erfaringer både i forhold til samarbejdet med nabolandene med de ligheder og forskelligheder, der nu engang er, og i forhold til at være partner i et EU-projekt.

DCUM har i REBUS været ansvarlig for de danske pilotprojekter og har derfor brugt meget tid på at facilitere arbejdet på skoler og institutioner og på at diskutere og udvikle metodiske tilgange. Endvidere har DCUM været ansvarlig for al kommunikation, og centret har dermed været drivkraft i udvikling af hjemmesiden rebussite.eu og i det store arbejde med at komme i mål med en publikation på tre sprog og med tre landes forskellige holdninger og tilgange afspejlet i slutproduktet.

I REBUS-projektet har fokus hele vejen igennem været på processer omkring inddragelse af børn og unge i arbejdet med de fysiske rammer i børnehaver og skole. Erfaringerne er blevet samlet i en guideline med samme titel som projektet: REBUS - Rejsen til et bedre børne- og skolemiljø. Guidelinen findes på dansk, norsk og svensk.

Målet med denne guideline er at inspirere til at arbejde med forbedringer af det fysiske miljø i skoler og børnehaver i samarbejde med de børn og unge, der går der.

Guidelinen henvender sig først og fremmest til lærere og børnehavepædagoger, forvaltninger, ledelser og arkitekter, men forhåbentlig vil børn og unge også nyde godt af den, da fundamentet for guidelinen er børns og unges medbestemmelse og deltagelse.

I november 2012 blev tre års arbejde i EU-projektet REBUS - Rejsen til et bedre børne- og skolemiljø afsluttet med en konference i Aalborg. Til konferencen havde DCUM inviteret samarbejdspartnere, praktikere og andre interesserede fra Danmark, Norge og Sverige. (Resultatkontraktens punkt. 4.1)

2. Uddybning af mål 3.2. "Børnemiljø i trivslens tegn" herunder metodehåndbog og nationalt samarbejde.

Metodehåndbogen: "40 veje til bedre trivsel blandt børn i dagtilbud - metoder fra praksis" blev lanceret juni 2012. Bogen er blevet udarbejdet i et tæt samarbejde mellem DCUM og praktikere fra hele landet. Vi besøgte en lang række dagtilbud i vores arbejde med at indsamle metoderne. I den forbindelse interviewede vi de relevante personer og fik indtryk af den kontekst, som den pågældende metode blev anvendt i. Efter indsamlingen af metoder gennemskrev og redigerede vi dem ud fra en systematik, der tilgodeså de enkelte metoders styrker. Vi bestræbte os i denne fase på at gøre dem så generelle som mulige, så resultatet kunne være anvendelige i flest mulige dagtilbud. Vi vægtede metoderne forskelligt, så nogle metoder var lette at igangsætte på gruppebasis, mens andre var så omfattende, at de krævede en samlet indsats fra hele personalegruppen. Temaerne i bogen spænder bredt, hvilket gør bogen anvendelig i mange forskellige sammenhænge og i mange forskellige dagtilbud.

I dagtilbuddenes lovpligtige arbejde med børnemiljøet giver metodehåndbogen konkrete redskaber til fx at skabe et systematisk overblik over børnenes legerelationer, til indsatser omkring konflikter, og til en del andre temaer. I praksis fungerer bogen som inspiration til daglige indsatser og til opfølgninger på den indledende undersøgelse af børnemiljøet, som kan afprøves af både den enkelte pædagog og en hel personalegruppe.

Bogen blev efter lanceringen udsendt i et eksemplar til hvert dagtilbud og alle kommuner, hvorefter den blev tilgængelig i DCUM's netbutik. Der har været mange bestillinger på bogen fra både enkelte dagtilbud, kommuner og uddannelsessteder, hvilket vidner om, at 40 veje til bedre trivsel blandt børn i dagtilbud – metoder fra praksis har et indhold og en form, der tiltaler og er anvendelige for målgruppen. Gyldendals Pædagogiske Bogklub valgte i efteråret 2012 at bringe en side om bogen og baggrunden for den og bogen var omdrejningspunkt for et oplæg på Børnenes Grundlovsdags Vinterkonference 2012. DCUM har med metodehåndbogen sat fokus på de yngste børns trivsel.

Nationalt samarbejde: Samarbejde for trivsel blandt børn i dagtilbud blev en realitet 28. september 2012, hvor de 13 deltagende parter underskrev en fælles trivsels erklæring. DCUM er initiativtager til samarbejdet og fungerer som sekretariat. Formålet er at skabe fokus på de yngste børns trivsel og at igangsætte initiativer i fællesskab. Samarbejdet har initieret en årlig trivselsdag på dagtilbudsområdet, tilsvarende den, der eksisterer på skoleområdet. I den sammenhæng har flere af parterne i fællesskab udviklet en skabelon til en lokal trivsels erklæring i plakatform, vejledningstekst og ideer til tiltag på dagen. Samarbejdet skaber synlighed omkring tiltagene på hjemmesiden www.samarbejdefortrivsel.dk, hvor der findes relevante ideer, værktøjer og artikler til praktikere og andre interesserede. Samarbejdet har stor værdi for DCUM, idet det er med til at sætte fokus på børnemiljøet og børnenes trivsel og de værktøjer, der allerede er udviklet i samarbejdet i stor grad understøtter og supplerer DCUM's egne værktøjer. Samtidig har det en stor værdi for DCUM at få et konkret netværk og samarbejde med de deltagende parter, som i stor udstrækning arbejder med samme målgruppe som DCUM.

3. Regnskab

3.1 Anvendt regnskabspraksis

DCUM's regnskabspraksis følger retningslinjerne i Regnskabsbekendtgørelsen og Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning.

3.2 Resultatopgørelse

Tabel 5. Resultatopgørelse for DCUM

Note	(1.000 kr.)	2011	2012	Budget 2013
	Ordinære driftsindtægter			
	Indtægtsført bevilling			
	Bevilling	-8.000	-7.900	-7.800
	Reserveret af indeværende års bevil-	195	0	0
	linger			
	Anvendt af tidligere års bevilling	0	-195	0
	Indtægtsført bevilling i alt	-7.805	-8.095	-7.800
	Salg af vare og tjenesteydelser	-73	-148	-100
	Ordinære driftsindtægter i alt	-7.878	-8.243	-7.900
	Ordinære driftsomkostninger			
	Forbrugsomkostninger			
	Husleje	99	102	150
	Forbrugsomkostninger i alt	99	102	150
	Personaleomkostninger			
	Lønninger	4.198	3.983	
	Pension	654	656	
	Lønrefusion	-699	-683	
	Andre personaleomkostninger	0	0	
	Personaleomkostninger i alt	4.153	3.956	4.200
	Andre ordinære driftsomkostninger	3.487	4.234	3.365
	Af- og nedskrivninger	117	108	160
	Ordinære driftsomkostninger i alt	7.855	8.401	7.875
	Resultat af ordinær drift	-23	158	-25
	Andre driftsposter			
	Andre driftsindtægter	-3	-5	0
	Andre driftsomkostninger	0	0	0
	Finansielle poster			
	Finansielle indtægter	-8	-1	0
	Finansielle omkostninger	31	17	25
	Ekstraordinær poster			
	Ekstraordinære indtægter	0	0	0
	Årets resultat	-2	169	0

Årets resultat viser et underskud på 169.461,48 kr. Der er foretaget afrunding. Huslejen stiger i 2013, som følge af, at DCUM har lejet yderligere lokaler til pakke- og møderum. Stigningen i udgifter fra 2011 til 2012 skyldes hovedsageligt, udgifterne ifm afslutningen af REBUS og udgivelsen og udsendelsen af metodehåndbogen (se målrapportering 2. del). Kilde: SKS

Tabel 6: Resultatdisponering (1.000 kr.)

Disponeret til bortfald	0
Disponeret til reserveret egenkapital (båndlagt)	0
Disponeret til udbytte til statskassen	0
Disponeret til overført overskud	-169

Årets økonomiske resultat er opnået gennem en afvejning og prioritering af centrets opgaver og de økonomiske midler centret har haft til rådighed. Årets resultat ses som udtryk for, at DCUM i 2012 har været i stand til at gennemføre de planlagte aktiviteter, med undtagelse af tre resultatkrav, som er delvist opfyldt, jvf afsnit 2. Resultatet findes at være tilfredsstillende.

3.3 Balancen

Tabel 7: Balance for DCUM

Note	Aktiver (1.000 kr.)	2011	2012
	Anlægsaktiver		
1	Immaterielle anlægsaktiver		
	Færdiggjorte udviklingsprojekter	0	0
	Immaterielle anlægsaktiver i alt	0	0
2	Materielle anlægsaktiver		
	Grunde, arealer og bygninger	292	242
	Inventar og IT-udstyr	64	99
	Materielle anlægsaktiver i alt	357	341
	Finansielle anlægsaktiver		
	Statsforskrivning	116	116
	Anlægsaktiver i alt	473	457
	Omsætningsaktiver		
	Tilgodehavender	719	721
	Likvide beholdninger		
	FF5 Uforrentet konto	893	884
	FF7 Finansieringskonto	408	-105
	Likvide beholdninger	1.301	779
	Omsætningsaktiver i alt	2.019	1.500
	Aktiver i alt	2.492	1.958

Note	Passiver (1.000 kr.)	2011	2012
	Egenkapital		
	Reguleret egenkapital (startkapital)	-116	-116
	Overført overskud	-387	-218
	Egenkapital i alt	-503	-334
	Hensatte forpligtelser		
	Langfristede gældsposter		
	FF4 langfristet gæld	-386	-273
	Langfristede gæld i alt	-386	-273
	Kortfristede gældsposter		
	Leverandører af varer og tjenesteydelser	-887	-745
	Anden kortfristet gæld	-45	-167
	Skyldige feriepenge	-476	-439
	Reserveret bevilling	-195	0
	Periodeafgrænsningsposter	0	0
	Kortfristede gældsposter i alt	-1.603	-1.351
	Gæld i alt	-1.989	-1.624
	Passiver i alt	-2.492	-1.958

Der er foretaget afrunding.

3.4 Egenkapitalforklaring

Tabel 8. Egenkapitalforklaring

Egenkapital (1.000 kr.)	2011	2012
Startkapital primo	116	116
Startkapital ultimo	116	116
Overført overskud primo	385	387
+ Overført fra årets resultat	2	-169
Overført overskud ultimo	387	218
Egenkapital ultimo	503	334

Der er foretaget afrunding.

DCUM har en startkapital på 116.000 kr., som er udgjort af statsforskrivningen. Primo 2012 var der er overskud på 387.250 kr. Efter resultatdisponeringen er det overførte overskud på 217.789 kr.

Den samlede egenkapital ultimo 2012 er 333.789 kr.

3.5 Opfølgning på likviditetsordningen hen over året

3.5.1 Opfølgning på låneramme

Tabel 9: Udnyttelse låneramme

	2012 1.000 kr.
Sum af immaterielle og materielle anlægsaktiver	341
Låneramme på FL12	1.000
Udnyttelsesgrad i pct.	34,1

DCUM har pr. 31. december 2012 en sum af den immaterielle og materielle anlægsaktiver på 341 tkr. Lånerammen udmeldt på Finansloven er 1.000 tkr. Dette svarer til en udnyttelsesgrad på 34,1 pct.

3.6 Opfølgning på lønsumsloft

Tabel 10: Opfølgning på lønsumsloft

Hovedkonto	20.89.15 (1.000 kr.)
Lønsumsloft FL	4.400
Lønsumsloft inkl. TB/aktstykker	4.400
Lønforbrug under lønsumsloft	3.957
Difference (mindreforbrug)	443
Akk. opsparing ult. 2011	732
Akk. opsparing ult. 2012	1.175

DCUM har i 2012 haft et mindre forbrug på lønsummen på 443 tkr., der sammenholdt med videreførelser fra tidligere år resulterer i et overskud på lønmidler på 1.175 tkr.

DCUM reducerede i 2011 i medarbejder staben, som en konsekvens af den faldende lønsumsbevilling for de kommende budgetår.

3.7 Bevillingsregnskabet

Tabel 11: Bevillingsregnskab (§20.89.15)

1.000 kr.	Regnskab 2011	Budget 2012	Regnskab 2012	Difference	Budget 2013
Nettoudgiftsbevilling	7.805	7.900	7.900	0	7.800
Nettoforbrug af reservation	0	0	195	-195	0
Indtægter	73	600	154	346	100
Udgifter	7.876	8.500	8.418	82	-7.900
Årets resultat	2	0	-169	-169	0

Indtægter og udgifter blev i 2012 lavere end budgetteret. Dette skyldes blandt andet, at DCUM ikke har haft de forventede indtægter fra tilskudsfinansierede aktiviteter i 2012 og dermed også færre udgifter.

4. Påtegning

Årsrapporten omfatter:

Årsrapporten omfatter de hovedkonti på finansloven, som Dansk Center for Undervisningsmiljø, CVR.nr. 26 55 68 05 er ansvarlig for: § 20.89.15 Dansk Center for Undervisningsmiljø, herunder de regnskabsmæssige forklaringer, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for finansåret 2012.

Påtegning

Det tilkendegives hermed at:

1. årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at målopstillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende,
2. de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, og
3. der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af midler brugt ved driften af institutionen, der er omfattet af årsrapporten

Randers, den 6/4 2013

Bestyrelsesformand Jes Lunde

Centerleder Ole Juhl

Påtegning:

Undervisningsministeriets påtegning af Årsrapporten for 2012 sker i overensstemmelse med ovennævnte fremlæggelse.

København, den 12/4 2013

Departementschef Jesper Fisker

5. Bilag til regnskabet

5.1 Noter til balancen

Note 1: Immaterielle anlægsaktiver (i 1.000 kr.)

	Færdiggjorte udviklingsprojekter
Kostpris pr 31/12 2012	156
Akkumulerede afskrivninger pr 31/12 2012	156
Regnskabsmæssig værdi pr 31/12 2012	0
Årets afskrivninger	0
Afskrivningsperiode/år	5 år

Der er ingen tilgang henholdsvis afgang i løbet af året af immaterielle anlægsaktiver. Der er ingen igangværende aktiviteter vedr. udviklingsprojekter ifbm. immaterielle anlægsaktiver eller igangværende arbejder for egen regning.

Note 2: Materielle anlægsaktiver (i 1.000 kr.)

	Grunde, arealer og bygninger	Inventar og IT-udstyr	I alt
Kostpris	501	722	1.223
Primo korrektioner og flytning ml. bogføringskredse	0	0	0
Tilgang	0	93	93
Afgang	0	0	0
Kostpris pr 31/12 2012	501	815	1.316
Akkumulerede afskrivninger pr 31/12 2012	258	716	974
Regnskabsmæssig værdi pr 31/12 2012	242	99	341
Årets afskrivninger	50	58	108
Afskrivningsperiode	10 år	3 år	

Der er foretaget afrunding.

5.2 Indtægtsdækket virksomhed

Akkumuleret resultat for indtægtsdækket virksomhed (i 1.000 kr.)

	2009	2010	2011	2012
Akkumuleret resultat	132	132	0	0

Der har ikke været aktiviteter under indtægtsdækket virksomhed i 2012.

5.3 Tilskudsfinansierede aktiviteter

Tilskudsfinansierede aktiviteter (i 1.000 kr.)

	Overført overskud fra tidli- gere år	Årets tilskud og øvrige indtæg- ter	Årets samlede udgifter	Årets resultat	Overført mellem Alm. virksomhed og Andre tilskudsfinan- sierede Aktiviteter	Over- skud til videre- førelse
REBUS	0	557	1.113	-557	-557	0

I sommeren/efteråret 2009 indgik DCUM et samarbejde med Oslo Kommune og Göteborg kommune om et treårigt (2010, 2011 og 2012) projekt REBUS, der skal udvikle metoder til at inddrage børnehaver og skoleelever i indretning og udvikling af egne fysiske og æstetiske rammer i skoler og børnehaver. De danske samarbejdsparter i projektet er foruden DCUM: Aalborg Kommune, Jammerbugt Kommune og Danmarks Pædagogiske Universitetsskole, DPU.

Den 14. september 2009 fremsendte de tre projektparter (Oslo, Göteborg og DCUM) en ansøgning til EU's program Interreg IV A. I projektet og ansøgningen forpligter DCUM sig til at bidrage med en egenfinansiering på gennemsnitlig kr. 500.000,- i hvert af projektårene 2010, 2011 og 2012 (i alt 1.500.000,- kr. i den treårige periode). EU-støtten til projektet er 50 % af projektets totale omkostninger, hvilket i DCUM's tilfælde betyder, at centret årligt kan anvende cirka 1.000.000,- kr. til projekt REBUS ved at bidrage med egne driftsmidler på 500.000,- kr..

Udgifterne er ikke jævnt fordelt over årene. Det betyder, at REBUS-projektet for DCUM har flest udgifter i 2012, hvor projektet afsluttes med en konference, som blev afholdt i Danmark, og en publikation, som blev betalt af kommunikationsbudgettet, som er DCUM's ansvarsområde i projektet. Afrapporteringen til Interreg foregår i januar-marts 2013, hvorfor DCUM forventer at få dækket halvdelen af løn og øvrige udgifter forbundet hermed.

Tilskud fra EU indgår i balancen for 2012 som et tilgodehavende på 362 tkr., da DCUM afventer den godkendte udbetaling fra EU.

